

Oponentský posudek diplomové práce

Název diplomové práce: **Schengenský prostor, jeho percepce a vliv na česko – bavorské pohraničí**

Jméno autora: **Libor Lojkásek**

Vedoucí práce: **RNDr. Miroslav Marada, Ph.D.**

Předložená diplomová práce kolegy Lojkáska má celkem 90 stran. Práce sestává ze šesti hlavních kapitol (včetně úvodu a závěru). Připojen je též seznam literatury a použitých zdrojů, za kterým následuje seznam obrázků, grafů a tabulek. Práci pak uzavírá seznam příloh a samotné přílohy.

Autor se ve své práci zabývá problematikou periférní oblasti česko – bavorského pohraničí poté, co Česká republika vstoupila do schengenského prostoru. Nejprve se věnuje diskusi pravděpodobných vlivů schengenského prostoru. Ve druhé, dle mého názoru stěžejní části práce, pak ověřuje platnost vybraných vlivů na území.

Ve stručném úvodu se autor dostává přes problematiku integrace, Evropské unie, schengenského prostoru a přeshraniční spolupráce k formulování hlavního cíle své práce. Zároveň zde naznačuje, že toto mnohovrstevné téma vede k formulování dalších hypotéz.

Po úvodu následuje kapitola věnovaná samotnému schengenskému prostoru, která je především zaměřená na vysvětlení některých více či méně známých pojmů. Předností této části, která by zajisté mohla délku práce „natáhnout“, je její stručnost. Už na samém začátku autor zmiňuje dva důležité přístupy, které mají vliv nejen na problematiku schengenského prostoru, a to eurooptimistický a euroskeptický.

Další kapitola je zaměřena na diskusi na téma „vliv schengenského prostoru na vybrané oblasti“. V šesti podkapitolách zde autor dokazuje, že umí pracovat s odbornou literaturou, což dokládá řada citací. Postupně formuluje šest hypotéz, jejichž reálnost bude ověřovat v další části své práce. Vliv schengenského prostoru ho zajímá především z pohledu dopravního, obchodního, cestovního ruchu, bezpečnostního apod. Určitým nedostatkem této kapitoly je, že není podložena prakticky žádnými tvrdými, statistickými daty. Existují dosti podrobná data např. z oblasti demografie, cestovního ruchu, nezaměstnanosti, která by se, vhodně zpracována, dala využít pro tuto diskusní kapitolu a poté by mohla být ověřena v terénu. Z pohledu teoretického je ale tato kapitola zpracována velmi dobře.

V metodologické kapitole kolega Lojkásek popisuje, proč využil určité metody. Sám si uvědomuje absenci tvrdých dat, což zdůvodňuje jednak krátkými časovými řadami, jednak neexistencí dat za obce. Sběr dat formou dotazníkového šetření musel být dosti náročný, zde je potřeba ocenit to, že byly zapojeny i obce v SRN díky německé verzi dotazníku. Do dotazníkového šetření se nepodařilo zapojit kromě Vimperku žádné jiné sídlo SO ORP, což bych viděl jako určitou slabinu. Doplnkem k dotazníkům pak byly řízené rozhovory, které ale proběhly jen v SO ORP Domažlice. Autor správně vybral jako oblast svého zájmu česko – bavorské pohraničí, protože v něm bude vliv schengenského prostoru nejpatrnější. Závěrem

k této kapitole bych opravil jednu metodickou nepřesnost – na straně 28 jsou okresy zařazeny dle mezinárodní klasifikace regionů mezi jednotky NUTS IV – toto označení se ale již nepoužívá.

V další části práce nás autor seznamuje s vlastními výsledky průzkumu. Nejprve jsou charakterizováni respondenti z dotazníkového šetření – starostové. Pak se již dostává k hodnocení intenzity a přínosnosti přeshraniční spolupráce po vstupu do schengenského prostoru. Zajímavou částí této kapitoly je ta, která je věnována obavám občanů na obou stranách hranice ze vstupu naší země do schengenského prostoru. Kolega Lojkásek kvalitně interpretuje výsledky průzkumu a dává první odpovědi na hypotézy položené v úvodu. Zajímavým doplňkem k dotazníkovému šetření byly řízené rozhovory, které autor provedl na našem území. Respondenty zde většinou byli řadoví obyvatelé obcí, starostové tvořili jen menšinu vzorku. Bohužel tento vzorek byl velmi malý a navíc územně výrazně ohraničen. Nicméně autor opět prokázal zdatnost při interpretaci získaných informací.

V závěru autor dává odpovědi na dříve položené hypotézy. Většina hypotéz se průzkumem potvrdila. K autorovi mám 2 otázky:

- 1) Projevilo se zapojení do schengenského prostoru v oblasti životního prostředí?
- 2) Proč byly uskutečněny řízené rozhovory jen v SO ORP Domažlice?

K formální stránce práce mám jen malou připomínku. Zásadním slovem této diplomové práce je „schengenský“. Bohužel autor si toto slovo v práci nesjednotil, takže nám nabízí řadu variant, jak ho napsat. Jinak ovšem je struktura kapitol jasná, kapitoly jsou provázané, použitá literatura je správně citovaná. Tabulky, grafy a kartogramy splňují veškeré náležitosti.

Práce splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu. Vzhledem k některým kritickým připomínkám (především malé využití „tvrdých“ dat) ji doporučuji přijmout k obhajobě a klasifikovat jako velmi dobrou.

V Praze dne 16.9.2010

RNDR. Tomáš Mládek